

NOTA INFORMATIVA SOBRE LA NEGATIVA DE LLOGAR UN PIS A IMMIGRANTS PER MOTIUS DE RAÇA, ÈTNIA O NACIONALITAT

1. RESPONSABILITATS ADMINISTRATIVES DELS PARTICULARS JA SIGUIN ELS PROPIETARIS DEL PIS O ELS INTERMEDIARIS EN EL LLOGUER DEL PIS

La negativa de llogar un pis a immigrants per motius de raça, ètnia o nacionalitat és un acte discriminatori segons la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a l'Estat espanyol i la seva integració social, reformada per la Llei Orgànica 8/2000, de 22 de desembre i per la Llei Orgànica 11/2003 posteriorment i la L.O. 14/2003 i la última reforma realitzada per la L.O. 2/2009:

Estableix al seu art. 2 bis 2. e)

Todas las administraciones Públicas basarán el ejercicio de sus competencias vinculadas con la inmigración en el respecto a los siguientes principios: e) la efectividad del principio de no discriminación y consecuentemente, el reconocimiento de iguales derechos y obligaciones para todos aquellos que vivan o trabajen legalmente en España, en los terminos previstos en la ley.

Així, resulta de la definició general del que es consideren actes discriminatoris (art. 23.1):

A los efectos de esta Ley, representa discriminación todo acto que, directa o indirectamente, conlleve una distinción, exclusión, restricción o preferencia contra un extranjero basada en la raza, el color, la ascendencia o el origen nacional o étnico, las convicciones y prácticas religiosas, y que tenga como fin o efecto destruir o limitar el reconocimiento o el ejercicio, en condiciones de igualdad, de los derechos humanos y de las libertades fundamentales en el campo político, económico, social o cultural.

I també d'alguns dels supòsits concrets d'actes discriminatoris (art. 23.2)

b) Todos los que impongan condiciones más gravosas que a los españoles, o que impliquen resistencia a facilitar a un extranjero bienes o servicios ofrecidos al público, sólo por su condición de tal o por pertenecer a una determinada raza, religión, etnia o nacionalidad.

c) Todos los que impongan ilegítimamente condiciones más gravosas que a los españoles o restrinjan o limiten el acceso (...) a la vivienda, así como a cualquier otro derecho reconocido en la presente Ley Orgánica, al extranjero que se encuentre regularmente en España, sólo por condición de tal o por pertenecer a una determinada raza, religión, etnia o nacionalidad.

Des del punt de vista de la protecció contra qualsevol pràctica discriminatòria, l'art. 3 de la Llei d'estrangeria estableix que els estrangers també són titulars dels drets constitucionals a la igualtat sense que pugui prevaler cap

discriminació per raó de raça o qualsevol altra circumstància social (art. 14 CE) i a gaudir d'habitatge digne i adequat (art. 47 CE). I l'art. 24 admet que els estrangers puguin fer ús del procediment judicial sumari i, posterior recurs d'empara davant del Tribunal Constitucional previst a l'art. 53.2 CE davant d'actes discriminatoris que vulneren el dret constitucional a la igualtat abans mencionat.

Al seu apartat segon estableix que les normes referents als drets fonamentals del estrangers seran interpretades d'acord amb la Declaració Universal dels Drets Humans i els tractats i acords internacionals sense que les creences religioses u conviccions ideològiques o culturals puguin justificar actes contraris a les mateixes.

La realització de les conductes de discriminació esmentades es considera una infracció molt greu (art. 54.c) tot corresponent la sanció de 10.001 a 100.000 euros (art. 55.c). La competència per sancionar pertoca al Subdelegat del Govern (art. 55.2).

Per tant, qualsevol persona pot presentar les pertinents denúncies al Subdelegat del Govern a Barcelona per tal que, després del procediment sancionador, resolgués sobre la imposició de sancions.

2. RESPONSABILITATS PENALS DELS PARTICULARS

La pràctica de conductes discriminatòries també pot ser constitutiu del delicte tipificat a l'art. 512 del Codi Penal:

Los que en el ejercicio de sus actividades profesionales denegaren a una persona una prestación a la que tenga derecho por razón de su ideología, religión o creencias, su pertenencia a una etnia, raza o nación, su sexo, orientación sexual, situación familiar, enfermedad o minusvalía (...).

Les penes establertes són inhabilitació especial per l'exercici de la professió, ofici, indústria o comerç per un període d'1 a 4 anys.

Per tant, qualsevol persona que tingués coneixement de la comissió d'aquest delicte hauria de presentar la pertinent denúncia ja sigui a la Fiscalia, al Jutjat o a la policia judicial o, en el cas que vulgui ser part en el procés penal haurà de comparèixer amb advocat/da i procurador/a davant el jutjat, o presentar una querella davant del Jutjat.

3. CONSIDERACIONS FINALS

La llibertat contractual de les parts per celebrar un contacte de lloguer d'un pis té uns límits ja que no s'admet la negativa a llogar el pis per motius de raça, ètnia, nacionalitat, religió u opinions.

La negativa a llogar un pis per motius de raça, ètnia, creences, o nacionalitat, és constitutiu d'una infracció administrativa molt greu i d'un delict.

Ara bé, caldrà provar que la causa de la negativa de llogar el pis és per motius de raça, ètnia, creences, o nacionalitat.

Barcelona, febrer de 2010